Hallintovaliokunta

Keskiviikko 18.11.2026 klo 11.15—12.25

Läsnä
puheenjohtaja Mauri Peltokangas ps (7, 8, 9, 10, 11) (6 osittain)
varapuheenjohtaja Pihla Keto-Huovinen kok (pj:nä 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 osittain)
jäsen Alviina Alametsä vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Eveliina Heinäluoma sd (7, 8) (6, 9 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk (7, 8) (6, 9 osittain)
jäsen Juha Hänninen kok
jäsen Christoffer Ingo r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Mari Kaunistola kok (7, 8) (6, 9 osittain)
jäsen Anna Kontula vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11) (9 osittain)
jäsen Rami Lehtinen ps
jäsen Mira Nieminen ps
jäsen Saku Nikkanen sd
jäsen Hanna Räsänen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Joakim Vigelius ps
jäsen Juha Viitala sd (7, 8, 9, 10, 11) (6 osittain)
jäsen Paula Werning sd (7, 8, 9, 10, 11) (6 osittain)
jäsen Ben Zyskowicz kok

Sihteerit
valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne
valiokuntaneuvos Henri Helo
istuntoasiainneuvos Sanna Helopuro

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle passilain ja henkilökorttilain muuttamisesta
Hallituksen esitys HE 292/2026 vp

Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntalain 137 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 302/2026 vp

Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueesta annetun lain 21 ja 53 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 303/2026 vp

Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin pelastuspalvelumekanismista ja unionin tuesta terveysuhkiin varautumista ja reagointia varten sekä päätöksen N:o 1313/2013/EU (unionin pelastuspalvelumekanismi) kumoamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 51/2025 vp

Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 22/2026 vp
Liiteasiakirja U-jatkokirje: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin pelastuspalvelumekanismista ja unionin tuest
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin pelastuspalvelumekanismista ja unionin tuesta terveysuhkiin varautumista ja reagointia varten sekä päätöksen N:o 1313/2013/EU (unionin pelastuspalvelumekanismi) kumoamisesta / A6

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 150/2026 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntalain muuttamisesta / A7
Vastalause Vastalause_vihr_vas_HE_150_2026vp_18112026.pdf / B7

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 17.11.2026 jaetun mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Alametsä ehdotti ed. Kontulan kannattamana, että lakiehdotuksen 28 §:ää muutetaan siten, että pykälän 2 momentin loppuun lisätään uusi vir-

ke seuraavasti: ”Vammaisneuvostolla on aloiteoikeus, johon sovelletaan, mitä 23 §:ssä säädetään.”

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 15-2 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Mietintöluonnoksen perustelujen kappaleen 11 viimeinen virke muutettiin kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunta edellyttää, että valtioneuvosto edistää nuorten sekä ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä seuraa niiden kehittymistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää kuntien kannustamiseen nuorisovaltuustojen vaikuttamismahdollisuuksien ja suoran aloiteoikeuden edistämiseen nuorten yhdenvertaisten vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi (Valiokunnan lausumaehdotus).”

Hyväksyttiin seuraava valiokunnan lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto edistää nuorten sekä ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä seuraa niiden kehittymistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää kuntien kannustamiseen nuorisovaltuustojen vaikuttamismahdollisuuksien ja suoran aloiteoikeuden edistämiseen nuorten yhdenvertaisten vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi.”

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Alametsä ja Kontula varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Päätettiin, että vastalause on jätettävä sihteerille keskiviikkona 18.11.2026 klo 13.00 mennessä.

Mietintöön jätettiin vastalause: ed. Alametsä ja Kontula, liite B7.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 29 §:n kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 228/2026 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 29 §:n kumoamisesta / A8

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta päätti muuttaa kappaleen 5 viimeisen virkkeen tilalle kaksi uutta virkettä seuraavasti: ”Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esiin, ettei nykyinen tai ehdotettu tietojen luovuttamista koskeva sääntely mahdollista tietojen käyttämistä esimerkiksi työllisyyttä edistävien palvelujen kohdentamiseen tai muihin toimenpiteisiin, joilla kunta voisi osaltaan ehkäistä toimeentulotuen tarvetta. Valiokun-

ta katsoo, että jatkossa tulisi selvittää, olisiko lainsäädäntöä tarkoituksenmukaista kehittää tältä osin.”

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rajavartiolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 158/2026 vp

Asiantuntijalausunto HE 158/2026 vp HaV 18.11.2026 ylitarkastaja Venni Valkama, suojelupoliisi Asiantuntijalausunto / A9
Asiantuntijalausunto HE 158/2026 vp HaV 18.11.2026 johtaja Mikko Grönberg, Tulli Asiantuntijalausunto / B9
Asiantuntijalausunto HE 158/2026 vp HaV 18.11.2026 yksikön päällikkö Kimmo Nepola, Fingrid Oyj Asiantuntijalausunto / C9
Asiantuntijalausunnon liite HE 158/2026 vp HaV 18.11.2026 yksikön päällikkö Kimmo Nepola, Fingrid Oyj Asiantuntijalausunto / Esitys / D9
Asiantuntijalausunto HE 158/2026 vp HaV 18.11.2026 esittelijäneuvos Kristian Holman, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto / E9
Asiantuntijalausunto HE 158/2026 vp HaV 18.11.2026 FiCom ry Asiantuntijalausunto / F9
Asiantuntijalausunnon liite HE 158/2026 vp HaV 18.11.2026 FiCom ry Asiantuntijalausunnon liite / G9

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ylitarkastaja Venni Valkama, suojelupoliisi, liite
- johtaja Mikko Grönberg, Tulli, liite
- yksikön päällikkö Kimmo Nepola, Fingrid Oyj, liite
- esittelijäneuvos Kristian Holman, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- FiCom ry, liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuttavaa:
- Suomen Yrittäjät ry

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

10. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

11. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 19.11.2026 klo 12.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne